

Teleskoplæssercertifikat

De vigtigste regler om, hvornår man skal have erhvervet certifikat for at måtte føre teleskoplæssere og lignende multifunktionsmaskiner.

Vejledningen handler om, hvornår man skal have gennemgået og bestået teleskoplæsseruddannelsen for at måtte føre teleskoplæssere og lignende multifunktionsmaskiner (herefter kaldet teleskoplæssere), der bruges til løft af byrder på gafler, til personløft i mandskabskurv, til kranarbejde eller til løft af containere i terminalområder.

De vigtigste regler

Arbejdsgiveren skal sikre, at det kun er personer, der har gennemgået og bestået teleskoplæsseruddannelsen, der fører teleskoplæssere, når de bruges til løft af byrder på gafler, med mandskabskurv, til kranarbejde eller til løft af containere i terminalområder.

Reglerne gælder både for ansatte, for arbejdsgiveren selv og for selvstændige.

Der er undtagelser fra uddannelseskravet i situationer, hvor brugen af teleskoplæssere er begrænset.

De vigtigste regler om:

1. Arbejde med teleskoplæsser
2. Krav om certifikat
3. Undtagelser fra kravet om certifikat
4. Krav til førerens alder og helbred
5. Certifikater efter tidligere regler.

1. Arbejde med teleskoplæsser

Arbejdsgiveren skal sikre, at arbejde i forbindelse med transport og løft af byrder med teleskoplæssere kan udføres sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Det indebærer,

- at føreren er kvalificeret til at betjene teleskoplæsser sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt.
- at føreren er instrueret og oplært i brugen af den konkrete teleskoplæsser, dens sikkerhedsanordninger og de ydelsesmæssige begrænsninger, der er for at bruge teleskoplæsseren til en bestemt opgave.
- at føreren har gennemgået og bestået teleskoplæsseruddannelsen samt kranbasisuddannelsen, hvis teleskoplæsseren bruges til kranarbejde, og løftekapaciteten er over 8 tonsmeter.

Teleskoplæsseruddannelsen skal gennemføres på en erhvervsskole eller et AMU-center, der er godkendt af Undervisningsministeriet. Uddannelsen dækker alle typer af teleskoplæssere.

2. Krav om certifikat

Arbejdsgiveren skal sikre, at det kun er personer, der har gennemgået og bestået teleskoplæsseruddannelsen på en godkendt uddannelsesinstitution, der fører teleskoplæssere, som bruges til løft af byrder på gafler, til løft af personer i mandskabskurv eller til løft af containere i terminalområder.

Teleskoplæssere er selvkørende maskiner, der kan løfte byrder ved hjælp af udskifteligt udstyr på en arm, der kan udskydes og sammentrækkes i lige linje, samt hæves, sænkes og eventuelt drejes (krøjes).

Teleskoplæssere omfatter endvidere selvkørende maskiner, der kan løfte containere i terminalområder ved hjælp af fastmonteret udstyr på en arm, der kan udskydes og sammentrækkes i lige linje, samt hæves, sænkes og eventuelt drejes (krøjes).

Når teleskoplæsseren bruges til kranarbejde, skal føreren foruden teleskoplæssercertifikat have kranbasisuddannelsen, hvis teleskoplæsserens løftekapacitet er over 8 tonsmeter. Det gælder uanset, hvor meget der løftes. Der kræves alene teleskoplæssercertifikat, hvis maskinens løftekapacitet er 8 tonsmeter eller derunder.

Reglerne gælder både for ansatte, for arbejdsgiveren selv og for selvstændige.

Der er undtagelser fra uddannelseskravet i situationer, hvor brugen af teleskoplæssere er begrænset.

Arbejdsgiveren skal, hvis Arbejdstilsynet beder om det, kunne dokumentere, at føreren har gennemført og bestået teleskoplæsseruddannelsen. Det dokumenteres ved hjælp af uddannelsesbeviset (certifikatet).

3. Undtagelser fra kravet om certifikat

Der stilles ikke krav om uddannelse til løft af byrder med teleskoplæssere i situationer, hvor brugen af teleskoplæssere er begrænset. Det vil sige:

- Hvis teleskoparmen højst kan række 1,5 m. Læsemaskiner med en teleskoparm på højst 1,5 m er således ikke omfattet af reglerne, selv om de bruges til løft af byrder.
- Hvis teleskoparmens rækkevidde rent teknisk er begrænset til højst 1,5 m, fx med nøglekontakt.
- Hvis teleskoplæsseren afprøves efter reparation.
- Hvis teleskoplæsseren bruges ved kørsel uden byrder.
- Hvis teleskoplæsseren tilhører et skib og føres af skibets besætning.

Der stilles ikke krav om kranbasisuddannelse til kranarbejde med teleskoplæssere, hvis teleskoplæsserens tilladte belastning maksimalt er 8 tonsmeter.

Der stilles ikke krav om kranbasisuddannelse til teleskoplæssere, der bruges som kran i forbindelse med maskinernes normale arbejdsopgaver,

- Hvis der ikke er personer i umiddelbar nærhed af byrden, når den løftes, transporteres eller afsættes. Byrden må dog styres på plads under afsætning.
- Hvis byrden ikke løftes mere end ca. 1 m over terræn.
- Hvis maskinerne efterses og vedligeholdes i overensstemmelse med leverandørens anvisninger.
- Hvis leverandørens brugs- og vedligeholdelsesanvisninger er på maskinen.

Uanset de nævnte undtagelser er der ved kranarbejde krav om krankranbasisuddannelse, hvis to eller flere teleskoplæssere arbejder sammen om at løfte en byrde ("samløft").

Transportable personløftere med en fastmonteret kurv på en teleskoparm (det vil sige bomlifte o.l.) er ikke omfattet af kravet om, at føreren skal have teleskoplæssercertifikat.

4. Krav til førerens alder og helbred

Man skal være fyldt 18 år for at opnå certifikat til teleskoplæssere.

Unge, som er fyldt 15 år, kan dog erhverve certifikat til teleskoplæsser, hvis det er nødvendigt for at gennemføre en konkret erhvervskompetencegivende uddannelse.

Den person, der ønsker at få certifikat, skal kunne dokumentere, at vedkommende helbredsmæssigt er egnet til at føre et teknisk hjælpemiddel for at man kan få certifikat. Det dokumenteres ved alle typer af kørekort inkl. kørekort til knallert og traktor eller ved den helbredserklæring, som udarbejdes i forbindelse med udstedelse af kørekort.

5. Certifikater efter tidligere regler

Teleskoplæsser A- og B-certifikater, der er udstedt efter de regler, der var gældende indtil den 31. december 2017, giver fortsat ret til at føre teleskoplæsser i henhold til certifikatets gyldighedsområde.

Certifikaterne skal ikke ombyttes til nye certifikater.

Kran- og gaffeltruckcertifikater, der er erhvervet efter de regler, der var gældende indtil den 31. december 2017, giver ret til at føre teleskoplæssere frem til den 31. december 2018 i henhold til certifikaternes gyldighedsområde.

Læs også

- At-vejledning om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer erhvervet i udlandet.
- At-vejledning om kranførercertifikat.

Baggrund

- At-vejledningen knytter sig til bekendtgørelsen om arbejdsmiljøfaglige uddannelser.

Arbejdstilsynet

Postboks 1228 - 0900 København C - Telefon 70 12 12 88
e-post at@at.dk - www.at.dk